

№460, 13-yanvar, 2022 y.

COVID-19 ga qarshi vaksinalarning
ishlanmalari bo'yicha

DAYJEST

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2022

Jahonda pandemiya bilan bog'liq vaziyat

2022 y. 12-yanvar holatiga ko'ra

Umumiy zararlanganlar soni	-	313 982 714	(+ 2 809 858)
Sog'ayganlar soni	-	261 713 635	(+ 975 351)
Vafot etganlar soni	-	5 521 169	(+ 8 260)

Mamlakatlar bo'yicha bemorlar soni

	AQSh	-	63 390 876	(+ 672 872)
	Hindiston	-	36 070 510	(+ 194 720)
	Braziliya	-	22 630 142	(+ 71 447)
	Buyuk Britaniya	-	14 732 594	(+ 120 821)
	Fransiya	-	12 573 263	(+ 368 149)
	Rossiya	-	10 684 204	(+ 17 525)
	Turkiya	-	10 117 954	(+ 74 266)
	Italiya	-	7 774 863	(+ 220 532)
	Germaniya	-	7 631 453	(+ 61 205)
	O'zbekiston	-	201 759	(+ 604)

Manba: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

O'zbekistonda COVID-19 qarshi vaksinatsiya bo'yicha hisobot

2022 y. 11-yanvar holatiga ko'ra

Hududlar	Jami emlanganlar soni	Bir kunda emlanganlar soni
Qoraqalpog'iston Respublikasi	2 041 359	5 998
Andijon viloyati	3 836 025	10 543
Buxoro viloyati	2 234 230	6 562
Jizzax viloyati	1 415 711	2 118
Qashqadaryo viloyati	3 035 606	13 497
Navoiy viloyati	1 307 899	2 324
Namangan viloyati	3 776 209	9 035
Samarqand viloyati	4 832 284	28 265
Surxondaryo viloyati	3 198 067	11 233
Sirdaryo viloyati	869 837	3 610
Toshkent viloyati	3 783 964	10 193
Farg'ona viloyati	4 378 317	13 328
Xorazm viloyati	2 406 057	9 367
Toshkent sh.	2 979 039	19 240
Jami	40 094 604	145 313

Manba: SSV matbuot kotibi // <https://t.me/ssvmatbuotkotibi>

JSST "Omicron" koronavirus shtammi uchun xavf guruhlarini nomladi

Koronavirusga qarshi emlanmagan insonlar, shuningdek, keksa fuqarolar va yo'ldosh kasalliklarga chalingan bemorlar "Omicron" shtammi bilan kasallanish xavfi yuqori. Bu haqda Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti (JSST) Favqulodda kasalliklar bo'limi texnik guruhi rahbari Mariya van Kerkove va JSSTning Favqulodda vaziyatlar bo'yicha direktori Mayk Rayan xabar berdi [2].

"Omicron" bu guruh insonlarning hayoti va sog'lig'iga katta xavf tug'dirishda davom etmoqda, dedi Rayan 11-yanvar kuni CNBC telekanalida.

Tashkilot mutaxassislarining aniqlik kiritishicha, vaksinaning dozasini qabul qilgan odamlar, qoida tariqasida, COVID-19 dan yengil shaklda aziyat chekishadi. JSST

Favqulodda vaziyatlar direktori Mayk Rayanning so'zlariga ko'ra, har bir inson koronavirusga qarshi vakcina zarurati haqida jiddiy o'ylab ko'rish lozim.

Kerkhoving ta'kidlashicha, JSST ning ma'lumotlariga ko'ra unga ko'ra keksa odamlar orasida "Omicron" bilan o'lim darajasi yuqori ko'rsatkichni ko'rsatmoqda. Uning qo'shimcha qilishicha, "Omicron" variantini Delta-shtammi bilan solishtirganda, o'lim ko'rsatkichi past, kasallikning og'ir holatlari va kasalxonaga yotqizish xavfi kamroq. Shu bilan birga, Kerkhov "Omicron" ni jiddiy tahdid deb hisoblamaslikni tavsiya qildi [3].

Merck kompaniyasi COVID-19 tabletkalarini joriy qildi

Merck farmatsevtika kompaniyasi koronavirusga qarshi tabletkalarni ixtiro qilganini e'lon qildi. Bu haqda Reuters axborot agentligi nashrida ma'lum qilindi. Merck Research Laboratoriyes bosh direktori Ding Li JP Morgan sog'liqni saqlash konferensiyasida tabletkalar Omicron va kelajakda paydo bo'lishi mumkin bo'lgan boshqa shtammlarga qarshi samarali bo'lishini ta'kidladi [4].

Molnupiravirning Omicronga ta'siri haqida hozircha hech qanday ma'lumot yo'q, ammo noyabr oyida 1433 bemorni qamrab olgan tadqiqot planshetlarida o'lim va kasalxonaga yotqizishni kamaytirishda 30 foiz samarali ekanligi ko'rsatilgan. Bundan tashqari, avvalgi tadqiqotlar 50% samaradorlikni ko'rsatganligi xabar qilingan.

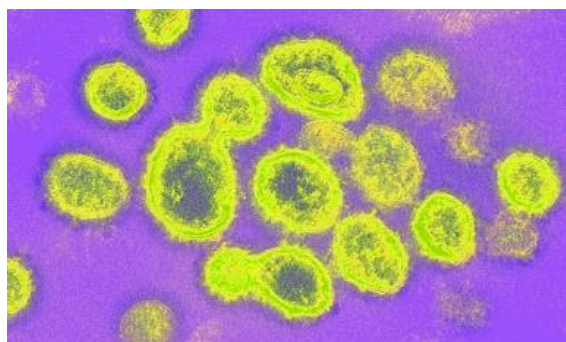
AQSH oziq-ovqat va farmatsevtika idorasi (FDA) o'tgan oy preparatni favqulotda tasdiqdan o'tkazdi. U boshqa mamlakatlarda, jumladan, Buyuk Britaniya, Yaponiya va Hindistonda ham tasdiqlangan [5].

Olimlar tovuq tuxumidan olingan immunoglobulinni intranazal vaksina sifatida sinab ko'rdi

AQSH va Avstraliya olimlari tovuq tuxumidan olingan IgY immunoglobulinining faol moddasini COVID-19 ga qarshi intranazal vaksina sifatida I faza klinikoldi tadqiqotlarni va randomizatsiyalangan nazorat sinovini o'tkazdilar. Natijalar medRxiv.org preprint serverida chop etildi [6].

Olimlarning tadqiqotlariga ko'ra, agar dunyo aholisining 70-80 foizi emlangan bo'lsa, jamoat immunitetiga erishish mumkin. Bugungi kunda bu ko'rsatkich butun dunyo bo'ylab o'rtacha 60 foizdan past, rivojlanayotgan mamlakatlarda esa o'n foizdan oshmaydi.

Mualliflar intranazal COVID-19 vaksinalari uchun katta miqdordagi antitanalarni tezda ishlab chiqarishning arzon usulini ishlab chiqdilar. Ular tovuqlarga SARS-CoV-2 boshqoq oqsilining retseptorlarini bog'lovchi domenili (RBD) preparat yuborishdi. Bunday emlashdan ikki-uch hafta o'tgach, tovuq tuxumlarida SARS-CoV-2 ga qarshi yetarli darajada IgY antitanalar qayd etildi.

I bosqich klinik tadqiqot natijalariga ko'ra, bu antitanalar xavfsiz va sog'lom odamlarda intranazal tomchilar sifatida yengil ta'sir kuchiga ega. Sog'lom kattalar ishtirokida antitanalar o'n to'rt kun davomida ortib borayotgan dozada qo'llanildi, barcha ishtirokchilar xavfsiz va bardoshli profilni ko'rsatdi.

Tovuq IgY antitanalarining afzalliklaridan biri shundaki, u kuchli immunitet reaksiyalari xavfini kamaytiradi. Ishtirokchilarning hech birining qon zardobida tadqiqotchilar IgY yoki sitokinlarning ko'payishini qayd etilmadi. Mazkur antitanalar burun shilliq qavati darajasida yaxshi ta'sir ko'rsatadi va qonga singib ketmaydi [7].

Keyingi eng muhim jarayon, bu tizimli yallig'lanishli immunitet reaksiyasining paydo bo'lishidir. Mualliflarning fikriga ko'ra, ushbu vaksina, immuniteti zaif odamlar, keksalar, revmatoid faktorli va bolalarni o'z ichiga olgan keng doiradagi odamlar uchun foydalanilishi mumkin. Istisno faqat tuxum sarig'iga allergiyasi bo'lgan odamlardir.

Olimlarning ta'kidlashicha, tovuq tuxumining immunoglobulini asosidagi intranazal vaksina koronavirusning barcha turlariga qarshi ta'sir qiladi [8].

Olimlar COVID-19 ni zararsizlantuvchi antitanalarni aniqladilar

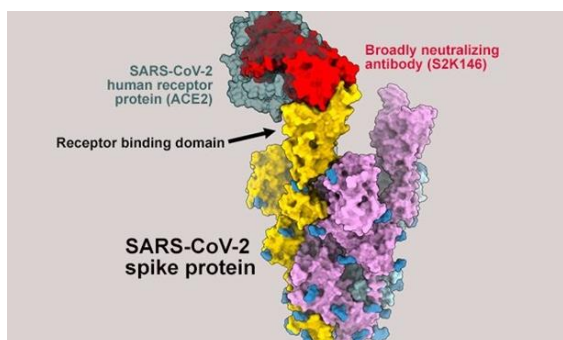
Amerikalik olimlar SARS-CoV-2 va uning variantlarini o'z ichiga olgan sarbekoviruslarning keng spektrini zararsizlantiruvchi antitanalarni aniqladilar.

Siyetldagi Vashington universiteti mutaxassislari va Humabs Biomed SA biotexnologiya kompaniyasi xodimlari tomonidan olib borilgan tadqiqot natijalari

Sciencye jurnalida chop etildi [9].

S2K146 antitanalari COVID-19 dan tuzalgan odamning B hujayralaridan olingan.

SARS-CoV-2 virusiga qarshi vaksinalar tomonidan qo'zg'atilgan boshqa antitanalar singari, virusli boshqoq oqsilini nishonga oladi va infeksiyadan samarali himoya qiladi. Suriya hamsterlari ustida olib borilgan tajribalar natijalariga ko'ra, S2K146 ma'lum konsentratsiyalarda o'pkada koronavirus replikatsiyasini to'liq bostiradi.

Tadqiqot mualliflarining fikricha, yangi SARS-CoV-2 mutatsiyalari uchun S2K146 dan qochish va hayotiyiligini saqlab qolish juda qiyin bo'ladi.

Olimlar antitanalardan qochib qutulishi mumkin bo'lgan koronavirusning faqat bitta variantini aniqladilar, ammo uning hujayralarni yuqtirish qobiliyati juda zaif edi.

"Bizning natijalarimiz S2K146 monoklonal antitana terapiyasining klinik rivojlanishi uchun juda yaxshi nomzod ekanligini ko'rsatdi", dedi tadqiqot rahbari va

Vashington universiteti tibbiyot maktabining biokimyo professori Devid Visler [10, 11].

COVID
19
Coronavirus
Vaccine

Manbalar

1. Reported Cases and Deaths by Country, Territory, or Conveyance // <https://www.worldometers.info/coronavirus/> (12.01.2022)
2. В ВОЗ назвали группы риска при "Омикрон"-штамме коронавируса // <https://iz.ru/1275882/2022-01-12/v-voz-nazvali-gruppy-riska-pri-Omicron-shtamme-koronavirusa> (12.01.2022)
3. WHO says omicron is life threatening for unvaccinated, elderly and people with underlying conditions // <https://www.cnbc.com/2022/01/11/who-says-omicron-is-life-threatening-for-unvaccinated-elderly-underlying-conditions.html> (12.01.2022)
4. Merck Expects COVID-19 Pill Molnupiravir to Be Effective Against Omicron // https://m.theepochtimes.com/merck-expects-covid-19-pill-molnupiravir-to-be-effective-against-omicron_4205816.html (12.01.2022)
5. Компания Merck изобрела таблетки от COVID-19 // <https://sud.ua/ru/news/abroad/225826-kompaniya-merck-izobrela-tabletki-ot-covid-19> (12.01.2022)
6. Egg-derived anti-SARS-CoV-2 immunoglobulin Y (IgY) with broad variant activity as intranasal prophylaxis against COVID-19: preclinical studies and randomized controlled phase 1 clinical trial // <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2022.01.07.22268914v1> (12.01.2022)
7. An egg-derived SARS-CoV-2 vaccine and treatment for COVID-19 disease // <https://www.news-medical.net/news/20220111/An-egg-derived-SARS-CoV-2-vaccine-and-treatment-for-COVID-19-disease.aspx> (12.01.2022)
8. Ученые предложили делать вакцину от COVID-19 из куриных яиц // <https://ria.ru/20220112/vaktsina-1767474275.html> (12.01.2022)
9. Antibody that inhibits broad range of sarbecoviruses found // <https://medicalxpress.com/news/2022-01-antibody-inhibits-broad-range-sarbecoviruses.html> (12.01.2022)
10. Ученые обнаружили удивительную находку – антитело, нейтрализующее COVID-19 // <https://sud.ua/ru/news/abroad/225898-uchenye-obnaruzhili-udivitelnyu-nakhodku-antitelo-neytralizuyuschee-covid-19> (12.01.2022)
11. Обнаружено антитело, от которого не может уклониться COVID // <https://korrespondent.net/tech/science/4435837-obnaruzheno-antytelo-ot-kotoroho-ne-mozhet-uklonytsia-COVID> (12.01.2022)

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2022